

Návrh habilitační komise na jmenování docentem

Masarykova univerzita	
Fakulta	Pedagogická fakulta MU
Habilitační obor	Speciální pedagogika
Uchazeč	PhDr. Mgr. Petra POTMĚŠILOVÁ, Ph.D.,
Pracoviště	Cyrlometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Habilitační práce	Pedagogický pracovník v podmínkách speciálního vzdělávání
Habilitační komise	
Předseda	prof. PhDr. Marie VÍTKOVÁ, CSc., Masarykova univerzita – Pedagogická fakulta
Členové	prof. PhDr. Evžen ŘEHULKA, CSc., Masarykova univerzita – Pedagogická fakulta
	doc. PhDr. Jaroslav KYSUČAN, CSc., Ostravská univerzita v Ostravě - Pedagogická fakulta
	doc. Mgr. Kateřina VITÁSKOVÁ, Ph.D., Univerzita Palackého v Olomouci – Pedagogická fakulta
	doc. PhDr. Lea KVĚTOŇOVÁ, Ph.D., Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta

Hodnocení vědecké kvalifikace uchazeče

Vědeckou kvalifikaci prokazuje PhDr. Petra Potměšilová, Ph.D., zapojením do řady vědecko-výzkumných projektů. Je zaměřena na několik oblastí: na oblast speciální pedagogiky, psychologie, arteterapie a supervize ve speciálněpedagogické praxi. V oboru speciální pedagogika se uchazečka blíže specializuje na sluchové postižení, konkrétně na edukaci jedinců se sluchovým postižením. V letech 2001-2003 se podílela v rámci expertní skupiny CERMATU na úpravě maturitních otázek pro žáky se sluchovým postižením, od roku 2012 je zapojena do výzkumného šetření HBSC studie (The Health Behavior in School-aged Children) – mezinárodní výzkumné studie kolaborativního charakteru životního způsobu dětí. V rámci dlouhodobého výzkumu se zabývala pozorováním vývoje jedinců se sluchovým postižením a aspektů, které tento vývoj ovlivňovaly. Další oblast ze speciální pedagogiky se zaměřením na surdopedii je kochleární implantace a s ní úzce spojená oblast integrace. Vědecko-výzkumná činnost uchazečky v oblasti edukace jedinců se speciálními vzdělávacími potřebami vyústila ve jmenování „Foreign Expert“ pro školu Helping Street Primary School Chengdu Sichuan a „Visiting Professor“ v Special Education Centre of Jinjiang District Chengdu v Číně. V oblasti psychologie je těžiště jejích vědeckovýzkumných aktivit zaměřeno na tvorbu podmínek pro osoby se sluchovým postižením, konkrétně byla upravena část *Porozumění* testu WISC-III UK.

V oblasti arteterapie se uchazečka zaměřila ve vědecko-výzkumné činnosti na možnosti využití arteterapie a artefietiky v edukačním procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a na analýzu možných kulturních rozdílů ve výtvarném projevu (pravidelné studijní pobyty v Číně). V oblasti supervize ve speciálněpedagogické praxi byly vědecko-výzkumné aktivity uchazečky zaměřeny na zavedení podpůrného opatření v podobě supervize do pedagogické, resp. speciálněpedagogické praxe. Uchazečka zde propojila svůj výzkumný zájem ze všech uvedených oblastí a tuto problematiku řešila v rámci výzkumného záměru MŠMT ČR (MSM0021620862 *Učitelská profese v měnících se požadavcích na vzdělávání* (2007-2013) – od ledna 2013. Kromě toho se účastnila 4 projektů IGA – Studentská grantová soutěž UP – specifický výzkum, a to v letech 2010, 2011, 2012 a 2013).

Výstupem realizovaných výzkumných projektů je habilitační spis na téma *Pedagogický pracovník v podmínkách speciálního vzdělávání*, dvě monografie a řada kapitol v monografiích, článků v recenzovaných časopisech a sbornících u nás a v zahraničí.

Je vykázáno celkem 12 vyžádaných přednášek, na kterých byla prezentována dílčí výzkumná šetření: *Produktives Lernen I., II.* (Institut für Produktives Lernen in Europa, Berlín, Německo, 1998, 1999), *Art Therapy at Clients with Hearing Impaired* (Hammelige polytechnic, Finsko, 2004), *Child – CI user Longitudinal study*, (Uniwersytet Pedagogiczny, Krakow, Polsko 2009), *Art Therapy for Students of Psychology, Art Philetic for Students of Special Education* (Universita of Chengdu, Čína, 2010, 2011), *Art Therapy for Special Teachers* (Universita of Chengdu, Čína, 2011), *Art Therapy and Supervision for Students of Psychology, Art Philetic and Supervision for Students of Special Education* (Universita of Chengdu, Čína, 2012), *Art Therapy and Art Philetic* (Leshan Normal University, Čína, 2012). Kromě toho je vykázaná aktivní účast na mezinárodní konferenci včetně abstrakt na téma *Supervision as a Prevention and Support to Teachers in Integrated Education* (Abstract Book International Counseling and Education Conference. 3.-5. May 2012 Istanbul Technical University).

PhDr. Petra Potměšilová, Ph.D., přispěla svou účastí na výše uvedených výzkumných projektech k šíření poznatků ze sledovaných oblastí do teorie a praxe. Publikováním a aktivním vystupováním doma i v zahraničí významně podpořila šíření získaných poznatků a zkušeností z vědecko-výzkumné činnosti směrem k odborné veřejnosti i studentům.

Závěr: Vědecká uchazeče *odpovídá* požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Speciální pedagogika na MU.

Hodnocení pedagogické způsobilosti uchazeče

PhDr. Petra Potměšilová, Ph.D., vystudovala magisterský studijní program *Speciální pedagogika*, studijní obor *Integrované studium speciální pedagogiky - učitelství na speciálních školách* (SZZ - logopedie, surdopedie, výtvarná výchova) na Pedagogické fakultě UK v Praze. Studium ukončila v roce 1997. Pokračovala studiem doktorského studijního programu Specializace v pedagogice, oboru Výtvarná výchova, který ukončila v roce 2004 doktorskou zkouškou a obhájením disertační práce *Znak a symbol jako výrazové a komunikační elementy ve výtvarné výchově sluchově postižených*, rovněž na PedF UK v Praze. Ve stejném roce získala na stejné fakultě titul PhDr. před jménem, na základě uznání ústní

doktorské zkoušky a disertační práce podle čl. 7 odst. 2 Rigorózního řádu UK. Na FF UP v Olomouci uchazečka studovala další magisterský studijní program Psychologie, který úspěšně ukončila v roce 2009 (SZZ a obhájená diplomová práce Úprava testu WISC-IIIUK pro potřeby vyšetření dětí se sluchovým postižením).

V letech 1997-2002 působila na Střední zdravotnické škole pro sluchově postižené v Berouně (vychovatelka, učitelka, zástupce ředitele), v letech 2002-2008 na Střední škole, základní škole a mateřské škole pro sluchově postižené v Olomouci (učitelka MŠ). Od roku 2009 dosud uchazečka působí na Univerzitě Palackého v Olomouci, na Cyrilometodějské teologické fakultě (odborný asistent, manažer oboru Sociální pedagogika, od roku 2012 zástupce vedoucího Katedry křesťanské výchovy).

Pedagogickou činnost PhDr. Petry Potměšilové, Ph.D., reprezentuje výuka v těchto předmětech: základy speciální pedagogiky, integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, sociálně patologické jevy ve výchovně-vzdělávacích institucích a ve společnosti, komunikace se sluchově postiženými, arteterapie, artefiletika, metodika zájmových činností výtvarné výchovy, supervize v pedagogické praxi.

Podílí se na vedení závěrečných prací (bakalářské, diplomové, postupové – obor: sociální pedagogika, speciální pedagogika, psychologie).

Účastnila se 6 vzdělávacích a rozvojových projektů: projekty ESF - *Standardy speciální edukace* (2009-2012), *Expresivní terapeutické metody – cesta ke změně v institucionální výchově* (2010-2013), *Sociální determinanty zdraví u sociálně a zdravotně znevýhodněných a jiných skupin populace* (2011-2014), *Podpora mezioborových studií a inovací studijních programů na UP v Olomouci* (2012-2014), *Rozšíření možností při přijímání a studiu osob se specifickými vzdělávacími potřebami na UP* (2012-2015). 1 projekt FRVŠ – *Inovace studijního předmětu Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami* (2012, řešitel).

Pedagogické texty: je uvedena 1 spoluúčast na učebnici (kapitola K profilu a kompetencím arteterapeuta), 1 učební text (Arteterapie v institucionální výchově, 2010) 4 texty e-learningové podpory studia (Arteterapie a artefiletika, Sociálně patologické jevy ve výchovně vzdělávacích institucích, Sociálně patologické jevy ve společnosti, Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami).

V letech 1998-2013 je vykázáno 14 zahraničních stáží, doba trvání většinou 1-2 týdny: Institut für Produktives Lernen in Europa, Berlín (Německo, 1998, 1999, týdenní pobyty), HAMK University of Applied Sciences Hammenline (Finsko, 2004, 2006, 2007 po 2 týdnech), studijní pobyt s návštěvami speciálních škol v Helsinkách (Finsko, 2005, 1 týden), Uniwersytet Pedagogiczny Krakow (Polsko, 2009, 1 týden), Universita of Chengdu (Čína, 2010, 2011, 2012, po 2 týdnech), University of Patras (Řecko, 2011, 2012, 2013 po 1 týdně), Universitat Autònoma Barcelona (Španělsko, 2013, 1 týden).

Z univerzitních aktivit je třeba uvést členství v Akademickém senátu CMTF UP (2012-2015), v ediční komisi od roku 2010, v redakční radě časopisu Journal of Exceptional People od roku 2012 (Pdf UP Olomouc).

Z mimouniverzitních aktivit lze uvést např. členství v redakční radě časopisu Paidagogos od roku 2010, Foreign Expert in Helping Street Primary School of Chengdu Sichuan China od roku 2012 a Visiting Professor of Special Education Centre of Jinjiang District Chengdu, Čína od roku 2012.

Ocenění vědeckou komunitou

Čestné uznání rektora UP prof. M. Mašláně za vědeckou monografii za rok 2012 (*Arteterapie a artefietika nejen pro sociální pedagogy*).

Závěr: Pedagogická způsobilost uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na uchazeče v rámci habilitačních řízení v oboru Speciální pedagogika na MU.

Hodnocení habilitační práce uchazeče

Ve všech třech posudcích je vyjádřeno pozitivní hodnocení habilitačního spisu *Pedagogický pracovník v podmínkách speciálního vzdělávání* PhDr. Petry Potměšilové, Ph.D. Autorka se zabývá problematikou, která je v podmínkách edukace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vysoce aktuální. Zatímco v oblasti sociální práce je supervize běžně využívaná, v pedagogické práci nikoliv, spíše zřídka. Oblast supervize v práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebyla až dosud podrobena vědeckému zkoumání, v tomto smyslu se jedná o práci originální a pro teorii i speciálně pedagogickou praxi jednoznačně přínosnou.

Cílem autorky je přiblížit situaci pedagogického pracovníka v oblasti speciálního vzdělávání, a to jak v teoretické oblasti, tak na praktické úrovni. Ve shodě s oponenty lze vyzvednout práci autorky s terminologií a definicemi klíčových jevů jako je normalita, postižení, integrace, inkluze ad., a dále důkladný rozbor uvedených klíčových jevů.

Výzkum je zaměřený na rizika v práci pedagogů, jejich potřebu supervize; jeho design je smíšený. Výzkum je rozdělen do dvou částí, účastnilo se ho 617 respondentů. První část je zpracována metodou kvalitativního výzkumu a je zaměřena na získání informací týkajících se pedagogických pracovníků, zda se u nich objevují obavy z práce s jedinci se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve druhé části byl realizován výzkum dotazníkovým šetřením ke zjištění míry potřeby supervize a zájem o ni.

Členové habilitační komise se ztotožňují s pozitivním hodnocením oponentů habilitačního spisu PhDr. Petry Potměšilové, Ph.D., a kladně hodnotí jeho přínos pro rozvoj oboru Speciální pedagogika včetně jejich interdisciplinárních přesahů, jak z hlediska teorie, tak praxe.

Závěr: Úroveň habilitační práce uchazeče **odpovídá** požadavkům standardně kladeným na habilitační práce v oboru Speciální pedagogika na MU.

Výsledek tajného hlasování komise

počet členů komise	5
počet členů komise přítomných hlasování	5
počet odevzdaných hlasů	5
z toho	
kladných	5
záporných	0
neplatných	0

Návrh komise

Na základě výsledku tajného hlasování následujícího po zhodnocení vědecké / umělecké

kvalifikace, pedagogické způsobilosti a úrovně habilitační práce uchazeče předkládá komise
Vědecké radě Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity návrh

jmenovat uchazeče docentem v oboru Speciální pedagogika. na zastavení řízení.

Brno, 8. 10. 2013

prof. PhDr. Marie VÍTKOVÁ, CSc.,

Milhem

prof. PhDr. Evžen ŘEHULKA, CSc.,

Evžen Řehulka

doc. PhDr. Jaroslav KYSUČAN, CSc.,

Jaroslav Kysučan

doc. Mgr. Kateřina VITÁSKOVÁ, Ph.D.,

Kateřina Vitásková

doc. PhDr. Lea KVĚTOŇOVÁ, Ph.D.

Lea Květoňová